

Brand- skydd

Förebygg brand och rädda djur

– DITT ANSVAR

Information från

Lantbrukets Brandskyddskommitté

www.lantbruketsbrandskydd.nu

Viktigt att veta

Brandriskerna i lantbruket är stora och kräver särskild uppmärksamhet. Kostnaderna är drygt 200 miljoner för de cirka 2 000 lantbruksbränder som uppstår varje år. En allvarlig konsekvens är att alltför många djur brinner inne. Varje år registreras upp mot femtio bränder där skadorna överstiger en miljon. Forskning och fullskaleförsök visar att det här kan

undvikas med förhållandevis enkla medel. Det är du som företagare som har ansvaret för att begränsa brandriskerna och på ett förebyggande sätt se till att djuren kan räddas.

Brand börjar oftast i angränsande lokaler till djurstall som till exempel foderutrymmen, logar, skullar, torkar, pannrum och gårdsverkstäder.

När det brinner

Om du upptäcker en brand för sent så att du inte klarar att släcka den själv bör du i stället inrikta dig på att rädda djuren. Liv är viktigare än egendom.

Larma 112

Tala om hur många och vilka djur som är i fara. Var beredd på att uppge korrekt adress, t ex kartkoordinater. Kontakta om möjligt grannar och veterinär.

Begränsa branden

Stäng dörrar och luckor till djurstallet mot brandhärden.

Rädda djuren

Lossa djuren och för ut dem i det fria till samlingsfällan.

Släck

Släck med vatten eller pulversläckare.

Varför brinner det?

El

De vanligaste orsakerna till brand är brister i elinstallationer och underhåll.

Maskinell utrustning

Hökanoner, halmhackar, lokaluppvärmning, varmluftstorkar, värmelampor, hetvattentvättar, eldning, batteridrivna utfodringsvagnar och motordrivna fordon är andra mer eller mindre vanliga orsaker till brand. Maskiner med tillhörande elinstallationer i foder-, tork- eller lagringsutrymmen blir mycket brandfarliga på grund av den miljö de står i.

Åsknedslag

Åska kan orsaka överspänningar i ledningsnät av olika slag. Elledningarna får ofta skador, som lätt kan orsaka brand, direkt vid åsknedslaget eller ibland långt efter nedslaget.

Brandfarliga heta arbeten

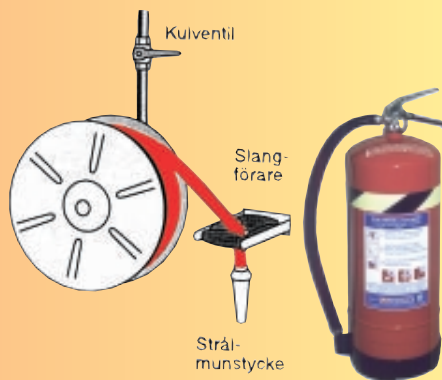
Brandfarliga heta arbeten är samlingsnamnet på svetsning, skärning, med mera. De flesta bränder som orsakas av brandfarliga heta arbeten inträffar vid tillfälliga arbetsplatser.

Förberedande räddningsåtgärder

- ❑ Du ska ha larmnumret 112 och andra aktuella telefonnummer uppdaterade. Informera också övriga berörda i företaget.

- ❑ Du ska införskaffa de redskap som behövs för att ta loss dina djur. Det ska vara lättillgängliga verktyg som bultsax eller annan teknik.
- ❑ Se till att du har funktionella utrymningsvägar i ditt djurstall, minst två i olika väderstreck.
- ❑ Du ska ha nödvändig släckutrustning, det vill säga vattenslang på centrumrulle i djurstallet. Det ska också finnas minst en sex kilos pulversläckare i övriga brandfarliga utrymmen. Egen släckutrustning hindrar varje år flera storbränder.

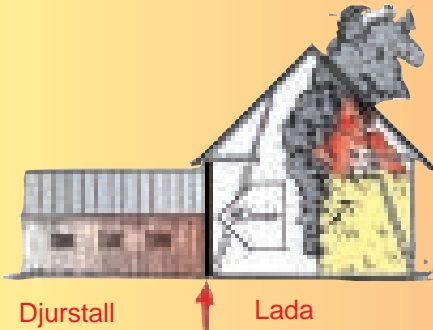

Förhindra brandspridning så här

Brandsektionering

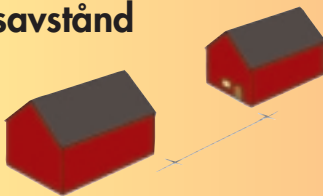
Du bör dela in dina byggnader i brandceller, till exempel djurstall, maskinhall, gårdsverkstad, garage och lagerbyggnad.

Djurstall ska skyddas mot brand i 60 minuter.

Rätt utförd brandsektionering kan innebära att försäkringsbolagen lämnar rabatt på din premie.

Skyddsavstånd

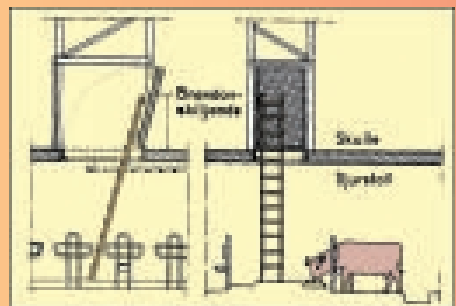

Brandspridning kan du förhindra genom att ha tillräckligt långt skyddsavstånd mellan byggnader och mellan byggnader och foderupplag. Brännbara upplag och dylikt ska placeras minst 15 meter från byggnader.

Genomföringar

Det är röken som dödar. Det kan ofta vara svårt att åstadkomma absolut täthet, där transportanordningar går genom en brandavskiljande byggnadsdel. Brandavskiljande bjälklag och väggar med transportanordning, rörledning, elkabel och dylikt ska vara konstruerade så att rökgaserna inte kan tränga genom. De ska stå emot brand eller rökgaserna i minst 60 minuter. Detta gäller även luftintag från skullen i "höghusbyggnader".

Dörrar från djurstall med foderräls till foderutrymmen måste ägnas särskild uppmärksamhet beträffande täthet.

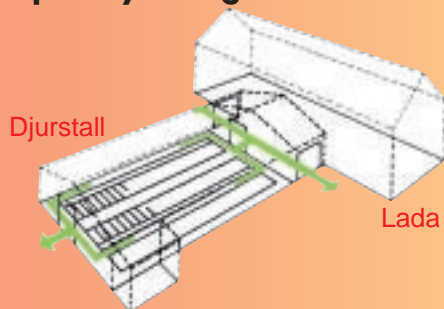
Brandventilation

Du kan begränsa risken för rök- och brandspridning genom att förse taken på lador, logar och skullar med brandventilation. Tak av aluminium, fibercementplattor och lättsmält plast öppnar sig tidigt och brandröken kan ventileras ut.

Brandventilationen bör placeras så nära taknocken som möjligt.

Djurutrymning

Det är röken som dödar. Djur ska kunna utrymmas vid brand. Det ska finnas två utrymningsvägar i två olika väderstreck.

Ordning och reda

Det är viktigt att du håller god ordning på din gård. Håll rent från damm, halm- och hörester och håll rättorna borta. Kontrollera regelbundet elledningar, kopplingsdon, armaturer och maskiner. Byt ut det material som är trasigt.

Kontrollera också din uppvärmningsanläggning såsom panna, pannrum och bränslelager.

Tekniska hjälpmedel

- Jordfelsbrytare känner om strömmen ”läcker ut” till jord någonstans i ditt elsystem. Om detta inträffar bryter den strömmen innan någon skada hunnit uppstå.
- Varvtalsvakter på transportörer, elevatörer, remdrivna krossar samt kvarnar skyddar mot brand vid remslirning.
- Brandskydda också din hökanonanläggning och använd endast godkända halmhackar. Stenar och metallföremål kan orsaka gnistbildning och brand i sådana maskiner. Kontrollera även att spannmålstorken uppfyller gällande rekommendationer och starkströmsföreskrifter.
- Olika former av överspänningsskydd (åska)
 - Varna för risker. Sätt upp olika former av varningsskyltar, exempelvis vid förvar av gasbehållare.

Brandvarningsanläggning

En brandvarningsanläggning gör det möjligt att snabbt upptäcka en brand och kan bidra till en effektiv släckinsats i ett tidigt skede. Det finns i dag LBK-godkända brandvarningsanläggningar som är anpassade för lantbruk.

Vill du veta mera

För att få mera information om dessa åtgärder för att förebygga brand och LBKs övriga rekommendationer kan du bland annat vända dig till:

- * Byggnadskonsulenten vid Länsstyrelsens lantbruksenhet
- * Skadeförebyggaren på ditt försäkringsbolag
- * Den kommunala räddningstjänsten
- * Skorstensfejarmästaren

Fakta om Lantbrukets Brandskyddskommitté (LBK)

LBK är ett samarbetsorgan mellan lantbruket, myndigheter, organisationer och försäkringsbolag. Vår målsättning är att genom arbete i förebyggande syfte minska brandskadorna i lantbruket.

Åtgärder för att förebygga brand behandlas i LBKs rekommendationer, som finns

samlade i LBK-pärmen. LBKs rekommendationer ligger till grund för enhetliga brandförsäkrings- och brandförsvarsbestämmelser. Dessa utgör en branschpraxis, som är vägledande vid brandsyn, besiktning, rådgivning och projektering.

I LBK ingår följande intressenter: Jordbruksverket, Räddningsverket, Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik, Sveriges Lantbruksuniversitet, Lantbrukarnas Riksförbund, Svenska Brandförsvarsföreningen, Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund och Försäkringsbolagen.

Lantbrukets Brandskyddskommitté,
c/o Svenska Brandförsvarsföreningen
115 87 Stockholm, tel 08-58 84 74 00.

Information om LBK och LBKs rekommendationer finner du i LBK-pärmen eller under:
www.lantbruketsbrandskydd.nu

Upplaga: 200 000 ex. Andra upplaga: 100 000 ex.

Foto: Räddningstjänsten i Jönköpings kommun.

Textbearbetning: Ulla Andersson Jarl, Jordbruksverket.

Layout: Stig Brewitz, Jordbruksverket.

**JORDBRUKS
VERKET**

**RÄDDNINGSS
VERKET**

www.lantbruketsbrandskydd.nu